

Bănci și birouri reconfortante

Mai toți cei născuți înainte de '89 ne amintim refrenul lui Alexandru Andrieș: "Mmm...Ce oraș frumos! / Fabriци și uzine.../ Aici a fost câmp, / Acolo a fost câmp / Și-acum sînt fabriци și uzine..." Puțini știu, însă, tablourile cu titluri de lozinci din birourile partidului ori din expozițiile aceleiași perioade, menite să glorifice vîrtos tocmai ce Andrieș ironiza: industrializarea brutală și construcția socialismului vizionar. Uitate la coșul istoriei sau în depozite de muzeu, efectul lor e încă mai activ decît prezența reală. Nimeni nu mai pare interesat să tematizeze o categorie decisiv compromisă la nivelul reprezentării estetice: muncitorul. Pînă săptămîna trecută, cînd Șerban Savu a deschis expoziția "Foaia de pontaj", la Galeria H'art din București.

Viziunea sa e mai curînd prozaică decît eroică, detașată decît

angajată social. Muncitorii din picturile lui sînt indivizi ordinari, echipați corespunzător cu uniforme curate, instrumente performante și alte norme de protecția muncii pe piața imobiliară românească. Personajele n-au chip, pentru că tranziția ne-a standardizat pe toți după tiparul occidental: „look” profesional, accesorii „cool”, atitudine „tipu’ de la cablu”. Oamenii construiesc fără efort capitalismul autohton, cu investiții, materiale și tehnologie de import. Adică sedii de birouri și bănci, din sticlă și oțel, reflectînd empatic și postmodern cornișe eclectice franceze. Plăcile de sticlă sînt instalate milimetric, cu inflexibilă disciplină, ca într-o structură de Mondrian (și culoarea, dominant în tonuri de gri și verde ori albastru închis, amintește de neoplasticism).

Evident, lui Șerban Savu nu-i plac murdăria și șantierul, ci suprafețele limpezi, definite cu precizie de teodolit, ori GPS. Nu e o perspectivă eroică, ci – într-o anume măsură – utopică. Fetușul tehnologiei ia locul mitului muncitorului "multilateral" calificat, orientat cu toate mijloacele spre progresul societății comuniste. În societatea de consum, însă, efi-

►► **MACARALE.** Muncitorii, repuși în dreptul la reprezentare estetică

ciiența și competențele au raza de acțiune setată spre un scop mai pragmatic: confortul beneficiarului. Același pare să fie și scopul artistului: satisfacția privitorului, absorbit de romantismul viziunii, absolvit de reflecții critice. Și reușește, de vreme ce produsul asigură contemplație în stare pură, epurată de orice încărcătură ideologică ori de promisiunea vreunei cunoașteri. Iar pentru ca iluzia să fie completă, în difuzoare nu cîntă Alexandru Andrieș, ci o muzică impersonală, perfectă pentru escapismul cotidian. Din birouri unde se negociază și vinde, în supermarketuri unde se cumpără cu cardul. Sau cu foaia de pontaj.